Europa-Parlamentet
2014-2019

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

UDKAST TIL HENSTILLING

om forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Unionens vegne af statusaftalen mellem Den Europæiske Union og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien om aktioner, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: Bodil Valero

Tegnforklaring

*	Høringsprocedure
***	Godkendelsesprocedure
***I	Almindelig lovgivningsprocedure (førstebehandling)
***II	Almindelig lovgivningsprocedure (andenbehandling)
***III	Almindelig lovgivningsprocedure (tredjebehandling)

(Proceduren afhænger af, hvilket retsgrundlag der er valgt i udkastet til retsakt)

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 5

BEGRUNDELSE 6

DA

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Unionens vegne af statusaftalen mellem Den Europæiske Union og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien om aktioner, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Godkendelse)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til forslag til Rådets afgørelse (COM(2018)0611),

– der henviser til [udkast til aftale mellem Den Europæiske Union og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien] (XXXXX/2018),

– der henviser til den anmodning om godkendelse, som Rådet har forelagt, jf. artikel 72, stk. 2, litra b, og artikel 79, stk. 2, litra c, og artikel 218, stk. 6, andet afsnit, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (C8-0000/2018),

– der henviser til forretningsordenens artikel 99, stk. 1 og 4, og artikel 108, stk. 7,

– der henviser til henstilling fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A8-0000/2018),

1. godkender indgåelsen af aftalen;

2. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter og den tidligere jugoslaviske republik Makedoniens regering og parlament.

BEGRUNDELSE

a. Baggrund

Forslaget til Rådets afgørelse har til formål at godkende statusaftalen mellem Den Europæiske Union og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien om aktioner, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien som fastsat i forordning (EU) 2016/1624 om den europæiske grænse- og kystkontrol.

Denne forordning giver agenturet forskellige muligheder for at samarbejde med tredjelande. Hensigten med en statusaftale er at fastlægge en retligt bindende ramme for agenturets operationer, hvor de holdmedlemmer, der har udøvende beføjelser, vil blive udsendt til tredjelandets område. I artikel 54, stk. 4, i forordning (EU) 2016/1624 er det udtrykkeligt fastsat, at der skal indgås en statusaftale mellem Unionen og tredjelandet i tilfælde, hvor der forudses indsættelse af hold fra den europæiske grænse- og kystvagt i tredjelande i tiltag, hvor holdmedlemmerne har udøvende beføjelser, eller hvor andre tiltag i tredjelande nødvendiggør det.

Formålet med statusaftalen er at dække alle aspekter, der er nødvendige for at gennemføre agenturets aktioner i tredjelande. Den bør desuden fastsætte operationens omfang, det civil- og strafferetlige ansvar samt de indsatte holdmedlemmernes opgaver og beføjelser. Statusaftalerne bør også sikre fuld overholdelse af de grundlæggende rettigheder og oprettelse af særlige klagemekanismer, der skal anvendes i tilfælde af krænkelser af de grundlæggende rettigheder under disse operationer.

Statusaftalen med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien er den anden aftale, som er blevet indgået med et tredjeland i forbindelse med rækken af forhandlinger om statusaftaler, der er blevet indledt med landene i det vestlige Balkan.

b. Ordførerens holdning

Ordføreren mener, at indgåelsen af formelle, retligt bindende aftaler inden for rammerne af samarbejdet med tredjelande – i modsætning til indgåelsen af uformelle samarbejdsordninger – er af afgørende betydning for at sikre gennemsigtighed, offentlig kontrol og demokratisk kontrol med dette samarbejde. Imidlertid bør enhver aftale mellem Den Europæiske Union og tredjelande om aktioner, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, vurderes nøje, have en merværdi og være strengt nødvendig og stå i et rimeligt forhold til formålet og indholdet.

Indgåelsen af statusaftaler er således afgørende, ikke kun for at sikre gennemsigtighed og ansvarlighed i Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtnings operative samarbejde med tredjelande, men også for at sikre en klar ramme for samarbejdet med tredjelande om forvaltningen af EU's ydre grænser. Statusaftalen bør også sikre, at de grundlæggende rettigheder overholdes, og fremhæve holdmedlemmernes pligt til fuldt ud at overholde de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne, specifikt for så vidt angår retten til adgang til asylprocedurer, principperne om menneskelig værdighed og forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling, retten til frihed, princippet om

nonrefoulement og forbuddet mod kollektive udvisninger, barnets rettigheder og retten til respekt for privatliv og familieliv. Endvidere bør de systematisk fastsætte en forpligtelse til at oprette og operationalisere en effektiv klageordning vedrørende grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med artikel 72 i forordning (EU) 2016/1624, som vil sikre muligheden for at klage i tilfælde af overtrædelse af de grundlæggende rettigheder, samtidig med at der gennemføres operationer inden for rammerne af dette samarbejde.

For at fremme en funktionel og effektiv operationalisering af agenturet i fremtiden for så vidt angår samarbejdet med tredjelande skal der i de fremtidige aftaler også tages fuldt hensyn til den fuldstændige overholdelse af de grundlæggende rettigheder, databeskyttelsen og privatlivets fred. En passende juridisk status for holdmedlemmerne med klare regler om det strafferetlige, civilretlige og administrative ansvar skal også altid indgå i aftalen for at sikre tilstrækkelig ansvarlighed. Hvad angår de fremtidige forhandlinger om indgåelse af statusaftaler opfordrer ordføreren Kommissionen til altid at foretage en vurdering af menneskerettighederne/de grundlæggende rettigheder i det pågældende tredjeland forud for forhandlingerne og til straks at meddele Europa-Parlamentet resultatet af denne vurdering.

For så vidt angår udviklingen af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt på området for samarbejde med tredjelande understreger ordføreren betydningen af, at omfanget af samarbejdet med tredjelande ikke udvides til at række ud over de lande, der deler en ydre landgrænse med en medlemsstat, i overensstemmelse med agenturets mandat til at støtte medlemsstaterne i forvaltningen af EU's ydre grænser.

I lyset af indgåelsen af de kommende statusaftaler med tredjelande opfordrer ordføreren Kommissionen til straks at give adgang til og offentliggøre alle de dokumenter, der er nødvendige for, at Parlamentet kan udføre sit institutionelle arbejde, og til at indlede de relevante godkendelsesprocedurer, jf. forretningsordenens artikel 99, stk. 1 og 4, og artikel 108, stk. 7, herunder udkastene til statusaftalen forud for indgåelse af aftalen. Dette vil sikre gennemsigtighed og behørig offentlig kontrol samt demokratisk kontrol med sådanne aftaler.

Som konklusion mener ordføreren, at den foreslåede statusaftale er i overensstemmelse med standardstatusaftalen som fastsat i Kommissionens meddelelse om det indhold og de bestemmelser, der bør indgå i den endelige aftale.

Da denne aftale bevæger sig ind i gennemførelsesfasen, anmoder Parlamentet om, at Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning straks underretter Europa-Parlamentet om de aktiviteter, det har udført som led i gennemførelsen af statusaftalen, og minder agenturet om dets forpligtelse til at vedlægge en vurdering af samarbejdet med tredjelande i sine årsberetninger i overensstemmelse med artikel 54, stk. 11, i forordning (EU) nr. 2016/1624.

I lyset af ovenstående henstiller ordføreren til, at Parlamentet godkender forslaget til Rådets afgørelse.